

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم معارف قرآنی ۳	رشته : علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۱۰ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات	نمره
۱	صحيح يا غلط بودن عبارات زیر را مشخص نموده و در پاسخنامه بنویسید. الف: انسان تنها در بستر اجتماع می تواند صاحب حیات طیبه شود. ب: خدا فراموشی سبب خود فراموشی است.	۱
۲	هر کدام از عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل نمایید. الف: از دیدگاه قرآن اخوت و همبستگی میان مؤمنان در جامعه بر محور شکل گرفته است. ب: ایمان از طریق به همه ارکان و اعضاء انسان منتقل می شود و تمام وجود او را در بر می گیرد.	۱
۳	اصطلاحات زیر را تعریف کنید. الف: استخفاف ب: لهو	۱
۴	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف: مرگ و انقراض امت ها بر اثر چیست؟ ۵/۰ نمره ب: دو مورد از انواع صبر را نام ببرید. ۵/۰ نمره ج: دو مورد از ویژگی های جبهه حق را بنویسید. ۱ نمره د: دقیق ترین معنا برای "الحیاء الدنیا" چیست؟ ۵/۰ نمره ه: هدف اصلی از بعثت انبیاء چیست؟ دو مورد را بیان نمایید. ۱ نمره	۳/۵
استنباط از آیات شریفه قرآن کریم		
۵	۱. «فَإِذَا يَأْتِيَنكُم مِّنْهُ هُدًى فَمَنْ تَبَعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ» تفاوت "خوف و حزن" را با توجه به آیه بنویسید. ۱ نمره ۲. «كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ وَ أَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اِخْتَلَفُوا فِيهِ» "كتاب" در این آیه به چه معناست؟ ۵/۰ نمره ۳. «بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» این آیه به از دست دادن کدام ویژگی قلب اشاره دارد؟ ۵/۰ نمره ۴. «زَيْنًا لِّكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ» خداوند در این آیه به کدامیک از ویژگی های شخصیت اجتماعی انسان اشاره دارد؟ ۵/۰ نمره	۵
ادامه ی سؤالات در صفحه دوم		

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم معارف قرآنی ۳	رشته : علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۱۰ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات	نمره
	۵. «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوِيكُمْ» از نظر معنایی چه رابطه ای میان کلمات "اخوت" با "ولایت" وجود دارد؟ ۵/۰ نمره ۶. «فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ» الف: آیه را ترجمه نمائید. ۵/۰ نمره ب: خداوند در این آیه به چه امری سفارش می کند؟ ۵/۰ نمره ۷. «وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ» با توجه به آیه فوق یکی از آسیب های جامعه امروز چیست؟ ۵/۰ نمره ۸. «فَاعْرِضْ عَنْ مَن تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ذَلِكَ مَبْلَغُهُم مِّنَ الْعِلْمِ...» با توجه به این آیه نقص اساسی اندیشه های بشر چیست؟ ۵/۰ نمره	
۶	هر یک از آیات زیر اشاره به کدام نوع مشابهت دارد؟ (دین، قبیله، ولادت) الف: "و لقد أرسلنا إلى ثمود أخاهم صالحاً" ب: "و لا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ" ج: "و أخى هارون هو أفصح منى لساناً..."	۱/۵
به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید:		
۷	از نظر قرآن انسان موجوی اجتماعی است یا فردی؟ توضیح دهید.	۱
۸	تفاوت رهبران باطل و رهبران حق در تحقیر یا تکریم انسان را توضیح دهید.	۱
۹	تسخیر موجودات برای انسان به چه معناست؟	۵/۰
۱۰	معنای لغوی کلمه "ولی" را بیان نموده و موارد کاربرد آن را توضیح دهید.	۱
۱۱	تفسیر علامه طباطبائی(ره) درباره واژه "مصابره و مُرابطه" را بنویسید.	۱
۱۲	منظور از "روح جمعی اجتماع" چیست؟	۱/۵
۱۳	کیفیت تعامل اولیاء حق و باطل با انسان ها را نام ببرید.(ذکر دو مورد کافی است).	۱
	"موفق باشید"	جمع
		۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم معارف قرآنی ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف: صحیح ب: غلط	۱
۲	الف: توحید ب: قلب باطنی	۱
۳	الف: استخفاف: اهانت به یک چیز و سبک شمردن آن ب: لهو: سرگرمی و مشغول شدن به امور غیر مهم است به طوری که انسان را از هدف اصلی و وظیفه واجب خود باز دارد.	۱
۴	الف: بر اثر انحراف از مسیر حق و عدالت و روی آوردن به ظلم و ستم. ۰/۵ نمره ب: صبر بر سختی ها، صبر در راه اطاعت خدا و صبر بر ترک گناهان (۲ مورد هر مورد ۰/۲۵) ج: ۱. همبستگی ایمانی بر مبنای اخوت دینی ۲. شکل گیری ساختار حکومت بر محور ولی (هر مورد ۰/۵ نمره) د: زندگی پایین تر و ناچیز تر انسان ۰/۵ نمره ه: تقرّب انسان ها به خداوند و پیاده سازی ایمان و توحید در میان جوامع انسانی (هر کدام ۰/۵ نمره)	۳/۵
۵	۱. مراد از خوف نگرانی از دست رفتن چیزی در آینده است و مراد از حزن اندوه از دست دادن چیزی از گذشته است. (هر کدام ۰/۵ نمره) ۲. کتاب در این آیه به معنای قانون الهی یا همان دین و شریعت است. ۰/۵ نمره ۳. قلب، ابزار علم و ادراک ۰/۵ نمره ۴. درک امت ها و عمل بر اساس آن ۰/۵ نمره ۵. در مفهوم اخوت مانند ولایت نوعی پیوند، اتحاد و مشابهت میان طرفین وجود دارد که این مشابهت گاهی بر اساس رابطه نسبی و گاهی بر اساس مشابهت در قبیله و گاهی بر اساس یکسانی در دین و آئین است. ۰/۵ نمره ۶. الف: پس از آنها درگذر و برای آنها طلب استغفار کن و در کارها با آنها مشورت کن. ۰/۵ نمره (به ترجمه های مشابه نیز نمره تعلق گیرد). ب: مشورت با افراد در امور جامعه در راستای فعال کردن عقل و اندیشه (و پاسخ های مشابه) ۰/۵ نمره ۷. یکی از آسیب های جامعه امروز این است که عده ای خود را تحت ولایت الهی و ولی حق می دانند حال آنکه اجتناب و برائت لازم را از ولایت طاغوت ندارند و این یکی از موانع جدی بر سر راه موفقیت جامعه اسلامی است. ۰/۵ نمره ۸. زیبا ساختن همین دنیا و رفع نیازهای جسمانی بدون توجه به نیازهای روح انسان (غافل شدن از یاد خدا) ۰/۵ نمره	۵
۶	الف: مشابهت در قبیله ب- مشابهت در دین ج- مشابهت در ولادت (هر مورد ۰/۵ نمره)	۱/۵
۷	انسان موجودی اجتماعی است. یعنی علایق فطری و نیازهای طبیعی که خداوند در وجود او قرار داده است در نهایت منجر به زندگی اجتماعی می شود.	۱
۸	رهبران باطل برای افراد جامعه شرافت و کرامت قائل نیستند و برای رسیدن به اهداف خود از ایشان بهره کشی می کنند و رهبران حق بر خلاف رهبران باطل عمل می کنند.	۱
۹	به این معناست که خداوند آنها را وسیله قرار داده است تا او برای رسیدن به منافعی از آنها استفاده کند	۰/۵

ساعت شروع : ۱۰ صبح	رشته : علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم معارف قرآنی ۳
تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۱۰/۰۵		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۰	معنای ریشه "ولی" در لغت نزدیکی ، اتصال و پیوند میان دو چیز هست. (۲۵/۰ نمره) و آنچه از معنای ولایت در موارد کاربرد آن به دست می آید این است که ولایت عبارت است از نحوه ای خاص از نزدیکی ولی به افراد تحت ولایت خود که موجب نوعی خاص از حق تصرف و تدبیر امور از سوی ولی می شود. (۷۵/۰ نمره)	۱
۱۱	الف- مصابره: عبارت است از اینکه جمعیتی به اتفاق یکدیگر سختی ها را تحمل کنند و هر یک صبر خود را به صبر دیگر تکیه دهد که در نتیجه حال افراد تقویت شد و تأثیر صبر آن ها بیشتر شود. ب- مرابطه: معنایی اعم از مصابره دارد و به معنای برقراری ارتباط میان نیروهای افراد در جمیع شؤون زندگی ایشان است چه در حال سختی و چه در حال راحتی و خوشی	۱
۱۲	روح جمعی در یک جامعه ترکیبی از اندیشه ها، عواطف، خواست ها و اراده های افراد آن جامعه است که هویت جدیدی را تشکیل می دهد.	۱/۵
۱۳	۱. هدایت به سوی حیات دنیا یا حیات طیبه ۲. تعطیل یا فعال کردن عقل و اندیشه ۳. برخورد بر اساس تحقیر یا تکریم انسان ها (ذکر دو مورد کافی می باشد، هر کدام ۵/۰ نمره)	۱
۲۰	همکاران محترم: لطفاً به پاسخ های صحیح و منطقی به شکل مفهومی نمره تعلق گیرد.	